

TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE S UŽIVATELI DROG

Mgr. ALŽBĚTA STROMŠÍKOVÁ

TERÉNNÍ PROGRAMY V BRNĚ, SPOLEČNOST PODANÉ RUCE O.P.S.

SPOLEČNOST PODANÉ RUCE O.P.S.

- **Historie SPR se začala psát mezi lety 1984 až 1990, v roce 1991 vznik Nadace Podané ruce, nyní obecně prospěšná společnost.**
- **V SPR celá řada služeb se společným cílem -> poskytovat kvalitní služby v oblasti prevence a léčby návykového chování**
- **Naše služby: Centrum prevence, Terénní programy, Kontaktní centra, Terapeutická centra, Centrum metadonové substituční léčby, AT ambulance, Terapeutická komunita, Doléčovací centrum, NZDM v Brně,...**

TERÉNNÍ PROGRAMY V BRNĚ – CO DĚLÁME?

Kontaktní a sociální práce s problémovými uživateli drog + výměnný program, vyhledávání a monitoring, sběr stříkaček

TEORETICKÁ VÝCHODISKA:

- **HARM REDUCTION** -> minimalizace rizik
- **PUBLIC HEALTH** -> ochrana veřejného zdraví
- **NÍZKOPRAHOVOST** -> minimální nároky na využívání služby

SPECIFIKA TERÉNU

- **Kontakty mimo zázemí poradenské místnosti**
- **Rychlé kontakty**
- **Pracovník má s sebou jen to, co unese**
- **Klienti pod vlivem drog**
- **TPB často jediná soc. služba v kontaktu s klientem**
- **Bezpečnost? Hranice?**

KDO JSOU NAŠI KLIENTI?

- **Problémoví uživatelé drog (dále PUD) dle definice EMCDDA: „osoby užívající heroin či jiné opiáty, kokain, amfetamin, pervitin či injekční uživatelé drog“**
- **Přes 90% injekční uživatelé**
- **Pravidelní uživatelé**
- **Nejvíce uživatelé opiátů a stimulantů (cca 55:45), téměř nikdo buprenorfin**
- **Velká část Romové (cca 60%), obyvatelé vyloučené lokality**
- **Převaha mužů**

DROGOVÁ SCÉNA V BRNĚ

[2015]

- TPB v kontaktu s cca 700 uživateli drog z toho asi 632 PUD
- Dle prevalenčních odhadů NMS v okresech Brno-město a Brno-venkov cca 2660 a více PUD
- TPB v kontaktu s cca 632 PUD, KC v Brně v kontaktu s cca 650 PUD
Dohromady v kontaktu s +- 1090 PUD -> což je zhruba třetina?
- Oproti Praze převaha užívání opiátů (heroin ne buprenorfin)
- Prostupnost skupin uživatelů opiátů a stimulantů, polyvalentní závislost (H+P, H+léky, ...)

CO NABÍZÍME?

- **Výměnný program**
- **Odborné poradenství včetně zprostředkování následné péče**
- **Informační servis**
- **Testování na inf. choroby**
- **Krizová intervence**
- **Práce s motivací klienta**
- **Sociální asistence**

CO KLIENTI NEJČASTĚJI ŘEŠÍ?

- **Zdravotní situace** – infekční choroby, záněty žil, abscesy, těhotenství
- **Psychické potíže** – toxická psychóza, abstinenční syndrom, závislost
- **Sociální situace** – bydlení, škola, práce, vztahy s okolím, finanční situace, problémy se zákonem
- **Užívání** – substituce, detoxifikace, léčba, relaps

STATISTIKY

Výkony 2015	
Vyměněno injekčních setů	106 530
Klientů (injekčních uživatelů)	610
Klientů ve zprostředkovaném kontaktu	185
Prvokontakt	123
Individuální poradenství	257
Krizová intervence	5
Sociální práce	161
Telefonické poradenství	132
Informační servis	2 025
Testování infekčních nemocí	43

OPRAVDU TO MÁ SMYSL?

- **Výzkumy dokazují, že v zemích/regionech, kde výměnný program funguje je nižší prevalence/incidence infekčních chorob**
- **Vliv na využívání dalších služeb včetně primární lékařské péče**
- **Pozitivní dopad má i prodej v lékárnách (skrytá populace)**
- **Zkušenosti ze zahraničí (rozdíl v přístupu Západ X Východ – drogová versus protidrogová politika)**

Zdroj: Wodack, Cooneyová, NMS, 2004

ruit
78
MN

KASIK
RADIK
URA

WEL

Lavacolor Rubbing Alcohol
70% Ethyl Alcohol Solution (denatured)
FIRST AID ANTISEPTIC
LOT 10595C
EX 09/2008
3 0071-3071-23 7
473 mL (16 fl oz)
DUPON
CALL YOUR CONSUMER HEALTH CARE
REPRESENTATIVE
© 2007 Pfizer Inc.

CVS/pharmacy
HYDROCODONE-HOMATROPINE
SYRMOR
TAKE 1 TEASPOONFUL BY
MOUTH EVERY 4-6 HOURS AS
NEEDED FOR COUGH/PAIN
Refills require au
Store Phone:
Rx #:

CVS/pharmacy
PROMETHAZINE 25
TABLET SAN
TAKE 1 TABLET BY
MOUTH EVERY 6 HOURS
AS NEEDED FOR NAUSEA
Refills require au
Store Phone:

Inaquin Syringes
10 sterile single use syringes for use
with the BD Ultra...
Warnings:
USE ONCE ONLY
DO NOT REUSE
UNLESS INSTRUCTED BY YOUR
PHYSICIAN
DO NOT MIX WITH OTHER
SUBSTANCES
BD, BD, BD
Beckton Dickinson and Company, Inc.

White latex gloves

Metal spoon

Q-tips

White plastic container

Insulin syringes (100 units/mL)

Small clear plastic bag containing white pills

Two white pills

Small clear plastic cap

PROSIM BUDE
OHLASOVANI A NEODHODATE
ZDE ODPANUTY
PŘEKYSLIK

PROSIM VENČETE
SVI MAZLIČKY
VĚDIA IHNEL!

CO DĚLAT KDYŽ ...?

- **Nález stříkačky – možná rizika?**
- **Kamarád se předávkoval? Špatná tableta?**
- **Setkání s osobou pod vlivem návykové látky**

KDE HLEDAT INFORMACE?

- www.podaneruce.cz
- Internetová poradna www.extc.cz
- Portál www.drogy-info.cz
- Mapa pomoci www.drogy-info.cz/mapa-pomoci

ZAJÍMAVÉ ODKAZY:

- [Co způsobuje závislost?](#)
- [Jak působí drogy v mozku?](#)
- [Jak působí drogy v těle?](#)

TIPY NA FILMY O DROGOVÉ PROBLEMATICE:

- My děti ze stanice Zoo (Německo, 1981)
- Trainspotting (VB, 1996)
- Katka (CZ, 2009)
- Kobry a užovky (CZ, 2015)

DĚKUJI ZA POZORNOST!

